

รายงานผล

โครงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง
ขององค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔

ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ ชั้น ๒

อำเภอซูซันท์ จังหวัดศรีสะเกษ

ผู้เข้ารับการอบรม ลงทะเบียน

นายปอง ปรีอปรัก จุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย

ผู้เข้ารับการอบรมกล่าวคำบูชาพระรัตนตรัย

พันจ่าเอกสุกิจ ปรีอปรัก นักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชำนาญการ
กล่าวรายงานโครงการ

เปิดโครงการอบรม โดยนายปอง ปรีอปรัก
(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่)

หัวข้อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล

โดย นางจุไรรัตน์ เมธาวีชรากร ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ เป็นวิทยากรบรรยาย

หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้ยุทธศาสตร์ ประเทศไทย ๔.๐

เนื่องจากในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีความเปลี่ยนแปลงครอบคลุมทางด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านเทคโนโลยี ฯลฯ อันมีลักษณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นส่งผลทำให้การพัฒนาประเทศย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและบทบาทการบริหารงานในด้านต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นดังกล่าว จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้รัฐบาล (รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี) ออกนโยบายที่จะใช้โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือเป็นที่รู้จักกันอย่างดีว่าประเทศไทย ๔.๐ (Thailand ๔.๐) ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่ว่า “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

องค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน การทำงานของพวกเราที่ต้องประสานกับหน่วยงานต่างๆ หรือประชาชนที่เข้ามาใช้บริการซึ่งมีความหลากหลาย เพื่อให้องค์กรที่ทุกคนทำงานมีบรรยากาศการทำงานที่เรียบง่ายและเปี่ยม การประสานและทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นสุขนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีหลักธรรมในการปฏิบัติตน คือหลักธรรมาภิบาล

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

หลักธรรมาภิบาล

การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง ขบวนการ หรือขั้นตอนในการทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ ที่จัดขึ้นในหน่วยงาน โดยเริ่มต้นจากงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบของแต่ละคน งานที่ได้รับคำสั่งให้ทำ หรืองานที่ร่วมกันทำ จะต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ๖ หลัก คือ

๑. หลักนิติธรรม
๒. หลักคุณธรรม
๓. หลักความโปร่งใส
๔. หลักการมีส่วนร่วม
๕. หลักความรับผิดชอบต่อ
๖. หลักความคุ้มค่า

การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

การปฏิบัติงาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล

ธรรมาภิบาล (good governance) คือ การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุมดูแลให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึง การบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้ มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หากได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึง ศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมี และพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

ธรรมาภิบาล เป็นหลักการที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่าง แพร่หลาย ด้วยเหตุเพราะช่วยสร้างสรรค์และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังทำให้บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กรนั้นๆ อันจะทำให้เกิดการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง เช่น องค์กรที่โปร่งใส ย่อมได้รับความไว้วางใจ รัฐบาลที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ย่อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เป็นต้น

องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาล

๑. หลักนิติธรรม คือ เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ แบบแผนและกฎหมายต่าง ๆ โดยไม่ละเมิดอย่างตั้งใจ หรือจงใจหลีกเลี่ยง หรือไม่ตั้งใจเพราะไม่รู้ โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรมฉะนั้น ถ้าไม่แน่ใจต้องศึกษาก่อนว่าจะผิดหลักนิติธรรม ก่อนที่จะทำลงไปหรือไม่

วัตถุประสงค์

๑. เผยแพร่ความรู้เรื่องกฎ ระเบียบของหน่วยงาน แก่ผู้รับบริการและประชาชนทั่วไป
๒. สร้างจิตสำนึกแก่ข้าราชการของหน่วยงานในการใช้กฎ ระเบียบด้วยความเป็นธรรม
๓. ทบทวน ปรับปรุง กฎ ระเบียบ และกระบวนการ การดำเนินการให้เป็นธรรมและทันกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

๒. หลักคุณธรรม คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการรณรงค์เพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทนขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย ทั้งนี้ หลักคุณธรรม มีหลายแง่มุม เช่น

- เมตตาธรรม หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นเป็นสุข
- จริยธรรม หมายถึง ทำอะไรก็ให้ถูกต้องครบถ้วนทุกขั้นตอน
- กตัญญู กตเวทิตา หมายถึง การรู้จักบุญคุณ และคิดจะตอบแทน
- หิริโอปปาปัฏะ หมายถึง การรู้จักกอดทน การรู้จักละอาย และเกรงกลัวบาปกรรมไม่ดี โดยที่ได้กล่าวมานี้ การมีคุณธรรม จะช่วยยกคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สูงขึ้น เป็นที่ยกย่องของคนทั่วไป

วัตถุประสงค์

๑. กำหนดจรรยาบรรณของหน่วยงานและของข้าราชการ
๒. จัดให้มีระบบการร้องเรียนในการให้บริหารของหน่วยงาน
๓. รณรงค์ให้มีการใช้หลักคุณธรรมอย่างกว้างขวางและจริงจังในทุกระดับจากระดับบริหาร จนถึงระดับผู้ปฏิบัติตามทุกคน
๔. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความมีคุณธรรมของหน่วยงาน ตลอดจนประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ของหน่วยงานเพื่อสร้างจิตสำนึกในเรื่องนี้
๕. สร้างระบบเครือข่ายการส่งเสริมหลักคุณธรรมระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ และกลุ่มต่างๆ ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

๓. หลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ อย่างตรงไปตรงมา ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องรวดเร็ว ไม่บิดเบือน

วัตถุประสงค์

๑. สำรวจความเห็นของผู้เกี่ยวข้องในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาชน เกี่ยวกับความโปร่งใสที่ประชาชนต้องการ จากการที่ได้รับจากหน่วยงาน
๒. สร้างจิตสำนึกในการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใส สร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงาน
๓. กระตุ้นและผลักดันให้ข้าราชการของหน่วยงานปฏิบัติตาม พรบ.ข้อมูลข่าวสาร และมีระบบให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้
๔. ปรับปรุงระบบสารสนเทศและระบบการจัดเก็บเอกสาร ให้สะดวกต่อการสืบค้น และเผยแพร่แก่ประชาชน
๕. จัดทำประกาศและคู่มือการขอรับบริการสำหรับประชาชน โดยระบุขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการที่ชัดเจน
๖. มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนทั่วไป

๔. หลักการมีส่วนร่วม คือ พึงระลึกไว้ว่าตัวเองเป็นข้าราชการขององค์กร นอกเหนือจากงานในหน้าที่แล้ว กิจกรรมอื่นที่มีผลดีต่อองค์กร จะต้องร่วมมือ ร่วมใจทำงานร่วมกันให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี อะไรที่ไม่ดีต้องทักท้วงหาแนวทางแก้ไขให้ถูกต้อง โดยการทำให้ เป็นหน่วยงานที่ข้าราชการ หน่วยงานอื่น และประชาชน มีส่วนร่วมรับรู้ และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจ โดยเปิดโอกาสให้ข้าราชการและ

ประชาชนมีช่องทาง ในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็นในเว็บไซต์ หรือแจ้งความคิดเห็นลงในตู้แดงหน้าหน่วยงาน

วัตถุประสงค์

๑. ปรับปรุงกฎ ระเบียบ และกลไกการให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม
๒. การกระจายอำนาจการบริหารงานในหน่วยงาน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน
๓. รณรงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกเรื่องการมีส่วนร่วมแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน
๔. สร้างหลักประกันความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้มีส่วนร่วม

๕. หลักการรับผิดชอบ ต่องานที่ทำเอง ทำโดยกลุ่ม ทำในนามของหน่วยงาน ถ้าดีอยู่แล้วต้องทำให้ดีและถูกต้องยิ่งขึ้น ถ้าผิดพลาดบกพร่องต้องร่วมมือร่วมใจช่วยกันแก้ไข ไม่วางเฉยโดยถือว่าไม่ใช่เป็นงานของตัวเอง เพราะงานทุกอย่างที่ทำในหน่วยงาน ถือว่าทุกคนมีส่วนร่วมที่จะต้องร่วมมือร่วมใจกันรับผิดชอบงานที่ทำออกไป ซึ่งงานบางส่วนเป็นงานที่ทำออกไปในนามของหน่วยงาน ไม่ใช่ในนามของกลุ่มแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ หน่วยงานต้องมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้มารับบริการ และมีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที่

วัตถุประสงค์

๑. ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีมาตรฐานหรือข้อกำหนดกับความประพฤตินักบริหาร
๒. สร้างความสำนึกเรื่องความรับผิดชอบต่อตนเอง (self-accountability) เช่น ใช้การมีส่วนร่วมระบบการตรวจสอบ ระบบประเมินผลแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์
๓. ส่งเสริมผู้มีความรู้ความสามารถ โดยใช้ระบบการให้รางวัล และระบบจูงใจอื่น ๆ

๖. หลักความคุ้มค่า ในแง่ของรูปธรรมและนามธรรม ที่สัมผัสจับต้องมองเห็นได้ หรือรู้สึกได้ว่าคุ้มค่าหรือไม่คุ้มค่า ถ้าทำตามหลักข้างต้นทั้ง ๕ มาครบถ้วนแล้ว แต่เมื่อพิจารณาถึงหลักความคุ้มค่าแล้วไม่ผ่าน ก็ควรทบทวนปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าต่อผลงานให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

๑. สร้างจิตสำนึกแก่ข้าราชการของหน่วยงานในการประหยัดการใช้ทรัพยากร
๒. ลดขั้นตอนการให้บริการ/การทำงาน
๓. ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุน/เพิ่มผลผลิต
๔. กำหนดเป้าหมาย และมาตรฐานการทำงาน
๕. มีระบบการติดตามประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบความคุ้มค่า ในการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ
๖. มีระบบการรายงานผลที่สอดคล้องกับระบบการประเมินผล
๗. ใช้เทคนิคการบริหารงานแบบใหม่สำหรับบางงาน ที่หน่วยงานไม่ต้องทำเอง เช่น การจ้างเหมา รปภ., พนักงานทำความสะอาด เป็นต้น

ทั้งเมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลปรีอใหญ่ของเรา มีการบริหารจัดการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลแล้วจำเป็นต้องพัฒนาองค์กรมีคุณลักษณะน่าพึงพอใจ ควบคู่กันไปด้วย ดังนี้

๑) ภาพพจน์เยี่ยม หมายถึง ความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ มีการกล่าวขวัญถึงในทางที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล เช่น มีความโปร่งใส ทำงานโดยยึดหลักกฎหมาย เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น มีการประชาสัมพันธ์งานให้ชุมชนได้รับทราบ ขั้นตอนการทำงานทุกอย่างมีเหตุผลสามารถอธิบายได้ มีความเป็นรูปธรรม มีการเก็บข้อมูลสถิติ สามารถประเมินออกมาเป็นตัวเลขได้ ตลอดจนสามารถ

มองเห็นการพัฒนาการ หรือการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างชัดเจน สามารถตรวจสอบได้เป็นตัวอย่างของความโปร่งใสที่ทุกหน่วยงานสามารถเข้ามาขอดูงาน หรือตรวจสอบได้ตลอดเวลา

๒) ภาพลักษณ์ดี เป็นเรื่องของภาพที่ปรากฏต่อสาธารณชน สามารถมองเห็นได้ง่ายกว่าภาพพจน์ ภาพลักษณ์ขององค์กรควรมีการตกแต่งให้ดูอยู่เสมอ ตั้งแต่ความสวยงาม สะอาดสะอ้านของสถานที่จนถึงบุคลิกภาพของผู้นำและสมาชิกในองค์กร โดยเฉพาะผู้นำองค์กรถือเป็นบุคคลที่อยู่ในสายตาของสาธารณชน ควรมีลักษณะที่ดี ๓ ประการ คือ

๑) มาดต้องตา

๒) วาจาต้องใจ

๓) ภายในยอดเยียมมาดต้องตาหมายถึง บุคลิกภาพภายนอกที่ดี ทั้งด้านกิริยามารยาท และการแต่งกาย วาจาต้องใจคือพูดไพเราะ พูดสิ่งดีมีประโยชน์ และพยายามพูดในด้านบวก สำหรับภายในยอดเยียมคือในใจมีคุณธรรมและความเข้มแข็งหนักแน่น ซึ่งสื่อออกมาถึงบุคลิกภายนอกได้

๓) มีความทันสมัย หมายถึง องค์กรโดยเฉพาะตัวผู้นำองค์กร ต้องมีวิสัยทัศน์ มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลก ดังนั้น ผู้นำองค์กรยุคใหม่ควรมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังนี้

๑) มีความเป็นผู้นำ

๒) ทำงานได้หลายหน้าที่

๓) รู้คุณค่าของเวลา

๔) สื่อสารพูดเขียนได้ดี

๕) ใช้ภาษาอังกฤษได้

๖) ใช้คอมพิวเตอร์ได้

๗) ใช้อินเทอร์เน็ตได้

๘) วิเคราะห์ข้อมูลได้ดี

๙) ทันโลกบริหารยุคใหม่

๔) ใส่ใจบริการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เน้นหลักธรรมาภิบาลในเรื่องของความรับผิดชอบต่อการใช้และตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีความเสมอภาคและมีประสิทธิภาพ นั่นคือให้บริการที่รวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม มีหัวใจบริการให้ผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจ

๕) ประสานการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมของประชาชนจะสามารถตอบสนองหลักธรรมาภิบาลได้เกือบทุกข้อ ดังนั้น ในการดำเนินโครงการใดๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรแจ้งให้ประชาชนได้ร่วมรับรู้ รับทราบ ตั้งแต่ขั้นตอนการดำเนินงานไปจนถึงผลการดำเนินงานต่างๆ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ยังมีข้อดีคือ ประชาชนจะรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของร่วมกัน เต็มใจที่จะช่วยกันเป็นหูเป็นตา สอดส่องดูแลท้องถิ่นของตนให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นสุข

ผู้รับการอบรมรับฟังการบรรยายจากวิทยากร

ประโยชน์ที่ได้จากการฝึกอบรมในครั้งนี้

๑. ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจใน เรื่อง หลักธรรมาภิบาล คุณธรรม และจริยธรรม
๒. ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประพฤติมิชอบ (Anti Corruption)
๓. ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจหลักการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและการดำเนินชีวิตได้
๔. ผู้เข้าอบรมสามารถนำองค์ความรู้ต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ในการทำงานให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

